

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 6PP/160/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010900
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Fiala
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3120010900.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci odsúdeného E. A., nar. XX.XX.XXXX v O., trvale bytom O., M. okružná XXX/XX, t. č. v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o návrhu záujmového združenia občanov o podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS Dubnica nad Váhom dňa 14.09.2020, samosudcom JUDr. Michalom Fialom takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona zamietá návrh záujmového združenia občanov V. proti drogám - BN, o. z., o podmiennečné prepustenie odsúdeného E. A., nar. XX.XX.XXXX, z výkonu trestu odňatia slobody.

odôvodnenie:

Dňa 16.07.2020 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh záujmového združenia občanov V. proti drogám - BN, o. z., o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného E. A., nar. XX.XX.XXXX.

Zo skráteného výpisu klienta (č. I. 5) a z priložených rozhodnutí súd zistil, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, uložený mu rozsudkom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/64/2018 zo dňa 03.12.2018 (č. I. 12) v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2To/1/2019 zo dňa 31.01.2019 (č. I. 18), a to pre:

- zločin obmedzovania osobnej slobody spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 183 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. d) Tr. zákona,
- zločin vydierania spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 189 ods. 1 Tr. zákona,
- prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 20 k § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zákona,

pričom na výkon trestu nastúpil dňa 31.01.2019 a má ho po započítaní doby väzby (05.04.2018 - 31.01.2019) predpokladane vykonať dňa 05.04.2021.

Lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie odsúdenému plynie podľa skráteného výpisu klienta od dňa 05.04.2020.

V zaslanom hodnotení na odsúdeného (č. I. 4) ÚVTOS Dubnica nad Váhom uviedol, že: „Menovaný je rozvedený, s ukončeným stredným odborným vzdelaním bez maturity, pred nástupom do výkonu trestu bol zamestnaný. Do výkonu väzby bol dodaný do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov, kde neboli zaznamenané žiadne nedostatky. Správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni. Pracovne zaradený nebol.

Voľný čas trávil sledovaním televízie, športovaním, čítaním dostupnej literatúry. Kontakt udržiaval formou korešpondencie, návštev, telefonovania a balíkov s primárnou rodinou. Dňa 22.10.2018 bol premiestnený na ďalší výkon väzby do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava. Jeho správanie a vystupovanie bolo

na požadovanej úrovni. Príkazy a nariadenia personálu plnil, interné predpisy dodržiaval. Pracovne zaradený nebol. Kontakt udržiaval s matkou, sestrou, priateľkou a synom formou korešpondencie, telefonovania a návštev. V uvedenom ústave začal dňa 31.01.2019 vykonávať trest. Dňa 26.02.2019 bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom. Po absolvovaní pobytu na nástupnom oddiele, kde bol oboznámený s časovým rozvrhom dňa a ústavným poriadkom, bol umiestnený do oddielu odsúdených

s diferenciačnou skupinou „B“ Správanie a vystupovanie odsúdeného je zväčša

na požadovanej úrovni. V kolektíve odsúdených patrí k nekonfliktným jedincom. Pokyny a nariadenia sa snaží rešpektovať. Bolo však zaznamenané porušenie zákazu nadväzovať kontakty nepovoleným spôsobom, za čo bol disciplinárne potrestaný formou pokarhania.

K trestnej činnosti zaujíma čiastočne kritický postoj, svoje konanie zľahčuje a vinu sa snaží presúvať na iné osoby. Vo voľnom čase číta knihy, športuje a zapája sa do aktivít v rámci kultúrno-osvetovej činnosti formou kvízov. Na izbe sleduje televízne vysielanie, počúva rozhlas a hráva spoločenské hry. V minulosti bol členom záhradkárskeho krúžku. Aktuálne nie je pracovne zaradený. V minulosti bol zaradený v rámci vnútornej prevádzky ústavu

na pracovisku s dohľadom v ústave Kuchyňa pre odsúdených, neskôr bol preradený

na pracovisko Kuchyňa AB s voľným pohybom. Bol jedenkrát disciplinárne odmenený

za plnenie pracovných povinností formou pochvaly. Z preventívnych dôvodov bol z uvedeného pracoviska vyradený. V rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapája do čistiacich a upratovacích prác v sektore. Kontakt s vonkajším prostredím udržiava

s matkou, sestrou, priateľkou a synom formou korešpondencie, telefonovania a návštev. Priateľka ho podporuje aj materiálne zasielaním balíkov. Doposiaľ bol jedenkrát disciplinárne odmenený a jedenkrát disciplinárne potrestaný. Program zaobchádzania je zameraný na akceptovanie a rešpektovanie interných predpisov, prebratie zodpovednosti a zaujatie kritického postoja k trestnej činnosti, aktívne využívanie voľného času, zodpovedné plnenie pracovných povinností, zapájanie sa do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného a udržiavanie pozitívnych sociálnych väzieb s vonkajším prostredím. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa plnia v bode vzťahu s vonkajším prostredím. Bod edukácia sa plní čiastočne pre disciplinárne previnenie a čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti. Bod aktivity vo voľnom čase sa plní čiastočne z dôvodu nesplnenia úlohy zorganizovať celo-ústavnú aktivitu v hodnotiacom období. Bod zaraďovanie do práce sa plní čiastočne

pre kontakt nepovoleným spôsobom na pracovisku a následné vyradenie. Riziko sociálneho zlyhania u odsúdeného je hodnotené ako stredné a resocializačná prognóza ako menej nepriaznivá. Rizikovými faktormi sú opakované páchanie trestnej činnosti, voči ktorej sa vyjadruje čiastočne kriticky, závažnosť trestnej činnosti, dlhy. Záverom hodnotenia konštatujem, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a neodporúča sa podmienené prepustenie.“

Z odpisu registra trestov (č. I. 9) a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ 12-krát súdne trestaný, a to prevažne pre majetkovú trestnú činnosť (6-krát trestný čin krádeže), pričom už bol aj vo výkone trestu odňatia slobody.

Zástupca ÚVTOS Dubnica nad Váhom na verejnom zasadnutí uviedol, že súhlasí s písomným hodnotením a zároveň dodal, že od vypracovania nedošlo k zmene. Na otázku samosudcu aby bližšie popísal spáchané disciplinárne previnenie uviedol, že: „Dňa 22.04.2020 kedy bolo zistené, že odsúdený na administratívnej budove nadväzoval kontakt s nepovolenými osobami a to tým, že predtým ako išiel odovzdávať stravu príslušníkom ZVJS o 15.00 hod. telefonoval priateľke M. Z., priateľka ho informovala o tom, že jeho sestra s priateľom idú dňa 24.04.2020 v poobedňajších hodinách zaviesť mamu menovaného do nemocnice na operáciu. Menovaný povedal, aby zavolała priateľka jeho sestru a povedala jej, že keď pôjdu z Trenčína domov o 19.00 hod. nech sa zastavia za ním, končí s výdajom stravy, že nech prídu na zastávku oproti oknu kde majú šatňu, že ich tam bude čakať, uvedené sa aj zrealizovalo.“

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že: „Súhlasím s tým návrhom, čo za mňa podali. Čo sa týka celej situácie, čo som zavretý, chcem povedať toľko, že v tomto treste dospel som k tomu, že páchanie trestnej činnosti v budúcnosti nemá význam. Chcem sa vyhybať osobám a situáciám, ktoré ma tu dovedli, po prepustení ma čaká družka, syn,

ku ktorým sa vrátim, mám prísľub do zamestnania. Chcel by som byť podmiennečne prepustený. Čo sa stalo ma mrzí, dosť dlho som vo výkone, chcem byť podmiennečne prepustený.“ K disciplinárnemu previneniu uviedol, že: „Chcel som vedieť, ako dopadla mamina operácia preto som im zavolať, aby mi to povedali, lebo som bol v práci. Prišli povedali mi, to bolo všetko, trvalo to 5 minút a išli preč.“ V záverečnom návrhu uviedol, že: „Navrhujem, aby som bol podmiennečne prepustený, trest je pre mňa dostatočným ponaučením, aby som už v budúcnosti nepáchal trestnú činnosť.“

Zástupca záujmového združenia občanov uviedol, že: „Ja ako predseda občianskeho združenia sa zaručujem tu za E. A. že na slobode bude viesť riadny život. Zároveň poukazujem, že k jeho potrestaniu v ÚVTOS došlo kvôli lipnutiu na rodine. Je rodinne založený, pred nástupom na trest viedol riadny život, bol zamestnaný, tak isto má prísľub budúceho zamestnania.“

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhol zamietnuť návrh odsúdeného s poukazom na to, že odsúdený bol doposiaľ 11-krát súdne trestaný, pričom ani ústav neodporúča jeho podmiennečné prepustenie.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa ods. 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 66 ods. 4 Tr. zákona ak ide o podmiennečné prepustenie podľa odseku 1 písm. c), kontrolu technickými prostriedkami možno skončiť najskôr po uplynutí doby, ktorá zodpovedá dvom tretinám uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona pri podmiennečnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmiennečným prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a

ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Ak ide o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na desať rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Podmiennečne prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmiennečného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom záujmového združenia občanov o podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u neho splnená podmienka materiálna.

Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje polepšenie tak táto podmienka v danom prípade nebola splnená. V prípade druhej podmienky súd skúma či je odsúdený schopný viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, a to plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody. Súd zároveň dodáva, že jedným z výrazov polepšenia sa odsúdeného je aj zmena na nazeranie

na trestnú činnosť. Ako súd zistil z hodnotenia ústavu odsúdený je iba čiastočne kritický k spáchanej trestnej činnosti, pričom svoje konanie zľahčuje a vinu sa snaží presúvať na iné osoby. Z uvedeného je zrejmé, že u odsúdeného nedošlo k náprave tých povahových vlastností, ktoré ho dovedli do výkonu trestu odňatia slobody. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že čiastočne kritický náhľad na spáchanú trestnú činnosť sám o sebe nemusí byť prekážkou, avšak to platí najmä u prvotrestaných osôb, u ktorých možno vzhľadom na stupeň narušenia predpokladať, že k želanej zmene dôjde počas plynutia skúšobnej doby podmiennečného prepustenia. Odsúdený však bol doposiaľ už celkom 12-krát súdne trestaný, pričom už bol aj vo výkone trestu odňatia slobody. U takéhoto odsúdeného by sa teda zároveň žiadala aj vyššia aktivita zameraná na svoju resocializáciu. Súd však takúto aktivitu u odsúdeného nezistil, o čom svedčí aj iba jedna udelená disciplinárna odmena. Navyše odsúdený si nespĺnil počas hodnoteného obdobia povinnosť zorganizovať celouštavnú aktivitu. O tom, že odsúdený nemá adekvátne osvojený vzťah k dodržiavaniu pravidiel svedčí aj jeden udelený disciplinárny trest. Na uvedenej skutočnosti nemení nič ani to, že podstatou disciplinárneho previnenia bolo získanie informácií o zdravotnom stave vlastnej matky.

Na druhej strane odsúdený si musí uvedomiť, že ak chce viesť riadny život nemôže využívať rôzne „skratky“, ale musí sa držať platných pravidiel. Vzhľadom na uvedené preto súd konštatuje, že odsúdený nepreukazuje polepšenie vo výkone trestu odňatia slobody v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zákona.

V spojení s vyššie uvedenými skutočnosťami, keď u odsúdeného nedošlo k polepšeniu súd zároveň konštatuje aj nesplnenie tretej podmienky, t. j. dôvodného očakávania vedenia riadneho života na slobode. V prípade odsúdeného je podľa názoru súdu riziko recidívy veľké.

Súd pri hodnotení rizika recidívy prihliadol na trestnú minulosť odsúdeného, ktorý bol doposiaľ celkom už 12-krát súdne trestaný, pričom už bol aj vo výkone trestu odňatia slobody. Odsúdenému tak bola daná viacnásobne možnosť preukázať spoločnosti svoju nápravu a schopnosť viesť riadny život, avšak odsúdený túto možnosť nevyužil, nakoľko sa aj naďalej dopúšťal ďalšej trestnej činnosti. Vzhľadom na uvedené možno charakterizovať osobu odsúdeného ako osobu so sklonom k páchaniu trestnej činnosti, od ktorej páchania ho neodradili ani viaceré odsúdenia či vykonané tresty. Vyššie uvedené skutočnosti v spojení s čiastočne kritickým postojom k trestnej činnosti, keď odsúdený presúva vinu na iné osoby, skutočne nedávajú záruku, že by bolo možné od neho očakávať, že povedie riadny život v podmienkach na slobode. Na uvedenom závere nezmenil nič ani predložený príslub zamestnania (č. l. 30), keď z odsudzujúceho rozsudku ani nevyplývalo, že trestná činnosť by mala byť páchaná za účelom získania majetkového prospechu, no najmä odsúdený v čase spáchania skutku bol zamestnaný.

Súd sa tak stotožnil so záverom hodnotenia ústavu, ktorý neodporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť. Súd len dodáva, že pri rozhodovaní o návrhu o podmiennečné prepustenie, súd primárne vychádza zo záverov hodnotenia ústavu, pretože iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného, môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy. V danom prípade súd nezistil iné skutočnosti, ktoré by záver hodnotenia ústavu ako aj jeho odporúčanie spochybňovali.

Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam, ako aj vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a vzhľadom na ústav (minimálny stupeň stráženia), v ktorom odsúdený vykonáva uložený trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko odsúdený nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.